

Komentár k ročnému výkazu o múzeách za rok 2012

Hodnotenie múzeí za rok 2012 vychádza z vykazovaných údajov štatistických hlásení múzeí KULT 09-01, ktoré pre MK SR zhromažďuje a spracováva Slovenské národné múzeum. V tomto roku bola výzva na vyplnenie výkazu KULT 9 – 01 rozoslaná 112 múzeám na Slovensku, pričom špecializované múzeá SNM a SNM – riaditeľstvo sú vykazované ako samostatné štatistické jednotky.

Z oboslaných múzeí výkaz vyplnilo 107 múzeí. Výkaz nezaslali: Hontianske múzeum a galéria Ľ. Simonyiho v Šahách, Múzeum národov a kultúr v Nitre, Múzeum regiónu Údolie Gortvy v Hodejove, Slovenské sklárske múzeum v Lednických Rovniach a SNK - Slovenské múzeum A. S. Puškina v Brodzanoch.

V roku 2012 boli zaregistrované tri nové múzeá: **Múzeum Andreja Sládkoviča v Krupine** (registrované v Registri múzeí a galérii SR dňa 8. 2. 2012; zriaďovateľ Mesto Krupina), **Múzeum regiónu Údolie Gortvy** (registrované v Registri múzeí a galérii SR dňa 21. 11. 2012; zriaďovateľ Obec Hodejov) a **Židovské komunitné múzeum** (registrované v Registri múzeí a galérii SR dňa 3. 12. 2012; zriaďovateľ Židovská náboženská obec). Z Registra múzeí a galérií MK SR bolo v roku 2012 vymazané **Múzeum Moravské Lieskové** (ku dňu 26.11.2012), ktoré však ešte zaslalo Ročný výkaz o múzeu za rok 2012.

Počet nových akvizícií zbierkových predmetov za rok 2012 predstavuje 74 026 kusov, pričom najviac sa rozširovali zbierkové fondy o predmety získané prevodom (23 376 ks), vlastným výskumom (22 332 ks), kúpou (15 791 ks) a darom (12 527 ks).

Celkový počet zbierkových predmetov v registrovaných múzeách SR predstavuje 16 069 109 kusov. V roku 2012 bolo celkovo skatalogizovaných 63 280 kusov zbierkových predmetov.

Celkovo múzeá usporiadali 1 314 výstav, z toho vlastných 682, prevzatých 338, vyvezených do zahraničia 45 a dovezených zo zahraničia 62. Počet expozícií sa znížil oproti minulému roku na 507. Kultúrno-výchovných vzdelávacích aktivít bolo zrealizovaných 8 364.

Počet návštevníkov expozícií bol 2 780 689, z toho 871 017 neplatiacich a výstav 736 406, z toho 443 830 neplatiacich. Kultúrno-výchovných a vzdelávacích aktivít usporiadaných múzeami sa v roku 2012 zúčastnilo 816 253 návštevníkov. Je potrebné týchto návštevníkov vykazovať osobitne a nezarátať k návštevnosti expozícií a výstav, nakoľko niektoré múzeá ich majú započítané aj v celkovej návštevnosti.

V rámci edičnej činnosti múzeá vydali 407 titulov, z toho 38 periodických. V edičnej činnosti múzeí sa nevykazujú len publikácie s prideleným ISBN číslom, ale aj rôzne skladačky, bulletiny, pozvánky, plagáty a iné sprievodné publikácie k výstavám, expozíciám a podujatiam.

V roku 2012 múzeá reštaurovali a ošetrili vlastnými prostriedkami 41 222 zbierkových predmetov, z toho 13 020 komplexne; dodávateľsky bolo reštaurovaných a ošetrovaných 27 486, z toho komplexne 1 363. Náklady na ošetrovanie, konzervovanie, reštaurovanie zbierkových predmetov predstavovali 583 266,57 Eur; náklady na nákup zbierkových predmetov z vlastných zdrojov 55 173,93 Eur, z kapitálových výdavkov 291 081,35 Eur.

Ako každý rok, znova sa vyskytli mnohé nedostatky a rozdiely pri vykazovaní údajov do Ročného výkazu o múzeu (KULT 9-01) a do Výročnej správy múzeí SR. Múzeá vykazovali informácie v oboch formulároch rozdielne napriek tomu, že išlo o rovnaké údaje. Spracovateľ štatistík tam musel znova preverovať pravdivosť údajov.

Ďalším nedostatkom múzeí pri spracovaní výkazov je, že sa neriadia metodikou k jednotlivým výkazom, neposielajú požadované výkazy v stanovenom termíne, resp. ich posielajú nekompletné... mnohé múzeá museli byť dodatočne vyzvané na zaslanie výkazov či Vyhlásenia o súhlase so zverejnením dôverných štatistických údajov, ktoré je neoddeliteľnou súčasťou Ročného výkazu o múzeu.

Čo sa týka akceptovaných rozdielov medzi Ročným výkazom o múzeu a Výročnou správou múzeí SR, ide o nasledovné rozdiely:

- 1) počet múzeí, ktoré vyplnili Ročný výkaz o múzeu a ktoré vyplnili Výročnú správu múzeí SR je rozdielny
- 2) návštevnosť lektorátov (údaj vo Výročnej správe múzeí SR), ktorý sa v KULTe nevykazuje
- 3) návštevnosť kultúrno-výchovných a vzdelávacích aktivít usporiadaných múzeom
  - a) niektoré múzeá zahŕňajú návštevníkov týchto podujatí aj do celkovej návštevnosti múzea, čím sa údaje znásobujú
  - b) na základe metodických pokynov k vyplňaniu Ročného výkazu o múzeu KULT 9-01 sa v tomto riadku uvádzajú iba aktivity usporiadané múzeom, kým vo Výročnej správe múzeí SR sa uvádzajú aj aktivity, na ktorých múzeá participovali
- 4) v Ročnom výkaze o múzeu sa do vlastných výstav započítavajú aj tie výstavy, ktoré múzeom vykazuje vo Výročnej správe ako „v spolupráci“
- 5) v Ročnom výkaze o múzeu za rok 2012 boli pridané riadky „Počet návštevníkov expozícií spolu“ a „Počet návštevníkov výstav spolu“, kým v predošlých rokoch bola táto návštevnosť vykazovaná spolu. Mnoho múzeí preto duplikovalo údaje o návštevnosti, ktoré bolo treba preveriť.

Na základe uvedených skutočností by bolo vhodné prehodnotiť vykazovanie činnosti múzeí a uviesť ho do súladu s výročnou správou múzeí SR

Najnavštevovanejšie objekty múzeí SR v roku 2012

Názov múzea		Počet návštevníkov
<i>SNM-Spišské múzeum v Levoči</i>	Spišský hrad	248 611
<i>SNM-Múzeum Bojnice</i>	Zámok Bojnice	193 707
<i>Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne</i>	Oravský hrad	158 829
<i>SNM-Múzeum Červený Kameň</i>	Hrad Červený Kameň	148 626
<i>SNM-Historické múzeum</i>	Bratislavský hrad	119 659
<i>Múzeum mesta Bratislavy</i>	Hrad Devín	107 536
<i>Trenčianske múzeum v Trenčíne</i>	Trenčiansky hrad	87 575
<i>Lubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni</i>	Hrad Ľubovňa	76 456
<i>Múzeum oravskej dediny</i>	<i>Múzeum oravskej dediny</i>	65 480
<i>LESY SR, š.p. - Lesnícke a drevárske múzeum</i>	Lesnícky skanzen	52 000

Najnavštevovanejšie múzeá SR v roku 2012 (celková návštevnosť)

Múzeum	Kult. podujatia	Expozície a výstavy	Návštevnosť celkom
<i>Múzeum Slovenského národného povstania</i>	13 660	359 135	372 795
<i>SNM-Spišské múzeum v Levoči</i>	62 286	186 325	248 611
<i>Ľubovnianske múzeum – hrad v Starej Ľubovni</i>	97 319	124 724	222 043
<i>Oravské múzeum P. O. Hviezdoslava v Dolnom Kubíne</i>	4 697	208 009	212 706
<i>Múzeum mesta Bratislavy</i>	32 224	172 487	204 711
<i>Trenčianske múzeum v Trenčíne</i>	15 381	187 215	202 596
<i>SNM-Múzeum Bojnice v Bojniciach</i>	74 976	118 731	193 707
<i>Liptovské múzeum v Ružomberku</i>	34 005	137 358	171 363
<i>SNM-Múzeum Červený Kameň v Častej</i>	49 553	99 073	148 626
<i>SNM-Historické múzeum v Bratislave</i>	10 572	109 087	119 659

Spracovala: Mgr. Barbora Vašková, Muzeologický kabinet Slovenského národného múzea